

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Rebus Iaponicis, Indicis, Et Pervanis Epistolæ
Recentiores**

Hay, John

Antverpiæ, 1605

De Arimæ Domo Adivnctisque Domiciliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61204)

DE ARIMÆ DOMO ADIVNCTIS.
QUE DOMICILIIS.

IN domo Arimæ hoc anno Socii quindecim vixerunt, & in quinque, quæ ab ea pendent, domiciliis, undecim. Qui annorum suorum vulnera Pœnitentiæ Sacramento sanarunt, fuerunt numero 19500, Eucharistiam autè acceperunt amplius 000. Cùm bello arderet Iaponia, Dogichi decem & quatuor Arimam venerunt, qui in pingendi arte magnos fecerunt progressus. Hi omnes ad eorum, qui in Seminariis aluntur, morem communitati viuunt, quibus præ sunt duo Socii, quorum vnus Roma superioribus annis ad nos missus, nunc ordinibus sacris initiatus, discipulos suos pingendi arte sic erudiuit, vt in Iaponia templa habemus tabulis affabre sanè Doghiorum labore & industria picta exornata & instructa. His picturis, quæ Europæis inferiores æta sunt, & imaginibus prælo excusis, quas Christianis dedimus, vehementer est aucta Iaponiorum erga Deum pietas. Eiusdem Patriæ solertia non vulgari confecta sunt organa, & varia instrumenta musica, quæ in Iaponiorum templis magno, dum sit res diuina, sunt vsui. Horologia præterea ferrea, quæ rotarum certa conuersione in hominum aspectu horas ponunt, quibus vehementer oblectantur Iaponij: Immo Daifusama, cùm ea intueret, scolos suos magna cum voluptate pascit, at animum satiare nequit.

Templum Arimæ bellè & ratione sic est ædificatum, vt multorum iudicio sit aspectu ornatius quàm templum Nangasachi. Nondubium est, quin pretiosa illa Dei matris in brachiis filiolesuum Christum Dominum portantis imago, quam Reuerendiss. Dominus donauit Don Protasio, sit magno templo Arimæ ornamento, vt hoc saltem nomine priores ipsi partes tribui debeant. Arimandono inuitauit Reuerendiss. D. Episcopum, vt primùm in hoc templo pontificali cum ornatu sacrum faciat, quod futurum speramus, postquam Reuerendiss. idem præstitit die natali quindecim millium virginum in templo Nangasachi.

Numerus templorum, quæ superiore anno in territorio Arimæ fuere exstructa, est hoc anno auctus, nam duodeviginti sunt exædificata, iis quæ, Taicosama imperante, Scimandono combussis meliora. Hinc perspicere licet, quantus fuerit ciuium luctus, & tristes illi nuncii de euertendis Christianorum templis Arimam peruenerunt: qua de re etsi satis superque sit superius scriptum, inueniabit tamen rem vnã, quæ digna est vt à Christiano lectori scribatur, commemorare.

Donna Iusta matrona spectatissima Don Protasii vxor, quæ duobus ab hinc circiter annis baptismo fuit initiata, cū in maximo, propter acerbum de templis demoliendis nuncium, mærore versaretur; omniaque Christianos humana subsidia deficere animaduertens, ad Dei præpotentis, qui solus tanto malo remedium adhibere potuit, opem confugiendum duxit. In domo ergo sua cum seminarum grege quadraginta horarum precationem instituit, ipsaque omnium prima, quo reliquis feminis ad tam sanctum laborem maiores adderet animos, Deum precabatur, ut laborantibus Christianis, & in maximo periculo constitutis, succurreret. Cū ergo feruenter Deum precaretur, ut Christianos in maximis miseris constitutos subleuaret, ne justam haberent consanguinei causam exprobrandi hanc templorum vastitatem, tanquam pœnam, quæ iusto Dei iudicio propter desertam Idololatiam infligeretur, arctius partim ex lassitudine, partimque ex tristitia, dormire cœpit: Cū verò quiesceret, venerunt lati illi nuncii, de quibus superius memini; qui tanto affecerunt omnes gaudio, ut latantium vocibus domus tota personuerit; quibus & Iusta è somno excitata, rem omnem à nobilibus domesticis intellexit, & Deo immortali continuo quas potuit maximas gratias egit, quod rem quam optabat maximè (Christianorum nimirum templa, ut facta tecta permanerent) obtinisset.

Ex Christianis Iaponiensibus aliqui, reuerentiæ & timoris, quem sempiterno Numini mortales omnes debent, immemores, hoc anno cum Cinenfibus prædonibus se coniunxerunt, & in mari Cinenfi piraticam fecerunt. Reuersi verò in Iaponiam, ut rapinas venderent, à satellitibus Canzvidono hoc nomine sunt comprehensi, & ad portum Cocinocu (cuius dominus est Arimadono intimus Canzvidono amicus) deducti, quòd legem, quam tulerat Daifusama contra latrocinantes, violassent. Piratarum omnium nomina Meacum sunt missa, quæ ubi vidit Daifusama, iussit ad vnum omnes in cruces agi, ita ut singulis cruces singulæ figerentur: captiuis verò libertatem, quam contra omne jus amiserant, restitui. Cura porò exequendi hoc mandatum Canzvidono & Don Protasio commissa fuit. Hic autem Socios diligenter monuit, ut captiuos adirent, & Christianis peccata sua confitentibus aures darent, Ethnicis verò Christianæ fidei dogmata explicarent, quo ex mundi huius miseris, ubi baptismo initiati fuissent, ad cœlitum vitam migrarent: Et ne ministri Canzvidono, qui festinanter Principis mandatum exhaurire volebant, Sociorum pios conatus

regat.

rerardarent, sua auctoritate perfecit. Christiani ergo omnes, qui
 piratica fuerant damnati, poenitentia sacramento peccata ca-
 piarunt sua, & ex Cinensibus nouem baptismo peccatorum lo-
 rum maculas deleuerunt: propter ministrorum Canzidonis
 stinationem, reliquis Cinensibus salutis via monstrari non pu-
 tuit. Breui ergo temporis spacio amplius centum in cruce sunt
 cti, ex quibus quinquaginta fuerunt Christiani, qui inter mo-
 riendum, Iesu nomen dulcissimum pronunciantes, non sine spe
 consequendi beatitudinem ab hominibus demigrarunt. Magnus
 fuit ad spectaculum hoc luctuosum Christianorum concursus,
 qui precibus miseris illos, cum debitas scelerum suorum poenas
 Reipublicae penderent, Deo ardentem commendare non desite-
 runt, quas non fuisse inanes rei exitus comprobauit, nam totie-
 ranter supplicium usque ad extremum vitae spiritum eos turbu-
 certis indiciis constabat. Sunt nunc Arimae uincti propter le-
 mile scelus duodequadraginta Iaponii; Qui ex ipsis sunt
 Christiani, sepius in carcere sacerdotibus peccata sua con-
 fessi sunt, & Ethnici baptismum susceperunt. Hi omnes in
 dies singulos mortem sibi impendentem expectant. Inter
 Cinenses, qui suffixi crucibus perierunt, aliqui (numerus non
 teneo) fuerunt, qui a Iudicibus interrogati de condicione
 & statu vitae, responderunt se piratas esse, (cum tanta pi-
 raticam non exercuissent) nam hac ratione se liberatum
 consecuturos existimarunt, & captiuos in seruitutem da-
 dos: at mendacii huius poenas luerunt, nam in cruce
 cti sunt, & cum postea, quod verum erat, faterentur, lu-
 des ipsis habitari non est; us vero, qui a praedonibus se-
 ptos ingenuè fuerant fassi, in patriam redeundi facta est
 restas.

Innocentes, & qui leues ob causas supplicio extremo etiam
 ficiendi, sociorum opera sunt absoluti: Dissidentes plerique, licet
 pacatos reddiderunt, & non paucos fidei Christianae rudes docue-
 runt, quae Christianus scire debet, & in summa, multis prospici-
 est de rebus, cum ad corpus tum animum spectantibus, quae
 omnia cum sint non solum uisitata, uerum & quotidiana, atque
 se a quo lectori satis esse debet.

Arimae apertus est ludus puerulis, qui Iaponice legere &
 scribere uolunt. Res haec fuit a Don Protatio in primis
 prata, cuius uoluntati propter temporum difficultatem ha-
 etenus satisfacere non potuimus. Christiani Iaponii insti-
 runt, & summo cum studio uisunt, ut Societatis Superiores
 ratio-

rationem haberent puerorum, qui baptisimi sunt initiati Sacramento, & propterea Bonzios magistros non ampliùs adirent; Equum ergo erat, ut ad alios, quos Socii Christi Domini causa iustinent, labores & hic erudiendi puerulos adjungeretur. In posterum ergo in locis celebrioribus similes ludi instituentur.

Qui ex nostris incolunt domicilia, quæ sunt in Insulis Amacusa, (quas a Don Priorati territorio angustum fretum diuidit) dehinc parebunt Superiori domus Amuræ: nam domus Scico, cuius Præfecto antea paruerunt, in calamitoso, quod fuit his annis bello, est planè euerfa. Sociorum porrò in has Insulas bona Scimandono voluntate aduentus, Christianos, a nostris nullo tempore omnino desertos, aded delectauit, ut nihil supra. Accidit ut, quo die Socii ad certum locum venerint, tres Christiani, qui in silua contra mandatum Scimandono arbores exciderant, capitis condemnarentur, Sociis deprecatoribus, & delicti veniam & vitæ a ministris Scimandono impetrarunt. Peruagantur Socii has insulas omnes, magno Christianorum, quibus animos addunt, solario & fructu: nam tantus est cõfiterium peccata sua numerus, ut omnibus agre à Sociis satisfieri possit.

DE OZACÆ ET MEACI

DOMIBVS.

IN his duabus domibus ex Sociis degunt quatuordecim, quorum sex sunt sacerdotes, (eos qui Dogichi nominantur, Sociorum contubernales, hoc numero non completor) ex quorum laboribus Iaponii maiores hoc anno, præter omnium expectationem, quam superioribus ceperunt fructus: Nam ex Idololatriæ tenebris ad clarissimam Euâgelii lucem peruenere Sociorum opera Iaponii mille, ex quibus sunt aliqui in honore cõstituti, qui ut nobis persuademus exemplo suo ciues Iaponios ad vitam rectè instituendam allicient. Quod ut Lector melius percipiat, scire debet Meaco & Ozaca esse præcipuas Iaponiæ vrbes, quæ summo Imperio Dominorum Tenzæ sedes præbent, & in quibus plerique proceres Iaponiæ splendoras habent domos: quare ad has vrbes magnus est concursus Bonziorum, quorum studio & labore viget Idolorum cultus, inter ciues maximè & mercatores, quibus Reipublicæ corpus constat. Hi Bonziorum fuere semper studiosissimi, & Euangelii hostes, quare hæctenus se difficiles præbuerunt, ut ad Christiana castra ex Idololatriæ casis

Q Q 5

se